

Nr 75.

Ankom till riksdagens kansli den 12 december 1946 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning i fråga om ny ångpanneanläggning vid Tumba pappersbruk.

I skrivelse den 12 december 1946 till bankoutskottet hava *fullmäktige i riksbanken* hemställt, att utskottet ville föreslå riksdagen medgiva, att av riksbankens medel ett belopp av förslagsvis 275 000 kronor må användas för ny ångpanneanläggning vid Tumba bruk.

Till stöd för framställningen hava fullmäktige anfört följande:

Såsom av bilagda den 7 innevarande december av direktören vid Tumba bruk Erik Wahren upprättade promemoria jämte vid densamma fogade handlingar framgår är det angeläget att snarast möjligt anskaffa en ny ångpanneanläggning för bruket. Kostnaden för en ångpanna av lämplig storlek, inklusive tillbehör och konsulteringsarvode, utgör enligt inkomna anbud 203 000 kronor. Med hänsyn till önskvärdheten att undvika driftsavbrott och att behålla de nu befintliga båda ångpannorna som en framtida reserv har vidare föreslagits uppförande av en särskild byggnad för den nya ångpannan. Denna byggnad beräknas draga en kostnad av cirka 50 000 kronor, var till skulle komma omkring 20 000 kronor för kolgård, terrassering och vägar. Den sammanlagda kostnaden för hela anläggningen skulle alltså utgöra omkring 273 000 kronor, vilket belopp torde böra avjämnas till 275 000 kronor. Som inkomna anbud äro avgivna under reservation för prisstegringar, kan den faktiska kostnaden komma att överstiga sagda belopp. Riksbankens industristyrelse, vilken övervägt frågan, har tillstyrkt Wahrens förslag.

I likhet med industristyrelsen anse bankofullmäktige sig med hänsyn till föreliggande förhållanden böra biträda det föreliggande förslaget oaktat de betänkligheter som i och för sig kunna resas mot att nu företaga ett så omfattande utbyte. Med hänsyn till kostnadens storlek hava fullmäktige ansett att ärendet bör underställas riksdagen, innan ytterligare åtgärder vidtagas.

Berörda av direktören E. Wahren upprättade promemoria har fogats såsom *bilaga* vid detta utlåtande.

Vid granskning av det föreliggande förslaget har utskottet med hänsyn till att ett utbyte av den nuvarande ångpanneanläggningen mot en ny sådan befunnits nödvändig ur driftssynpunkt funnit sig böra biträda fullmäktiges ifrågavarande framställning.

Utskottet hemställer därför,

Bihang till riksdagens protokoll 1946. 8 saml. Nr 75.

Utskottet.

att riksdagen, i anledning av fullmäktiges i riksbanken förevarande framställning, må medgiva, att av riksbankens medel ett belopp av förslagsvis 275 000 kronor må användas för ny ångpanneanläggning vid Tumba pappersbruk.

Stockholm den 12 december 1946.

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet ha närvarit
från första kammaren: herrar Åkerberg, Friggeråker, Leander, Lindblom, Andersson i Tidaholm, Grym och Persson i Älvdalsåsen;
från andra kammaren: herrar Spedman, Paulsen, Andersson i Munkaljungby, Mattsson, von Seth, Svensson i Alingsås, fru Humla och herr Stjärne.

Bilaga.

PM

angående ifrågasatt ny ångcentral vid Tumba bruk.

Ångpanneanläggningen vid Tumba bruk är i sitt nuvarande skick ej tidsenlig och framför allt på grund av de befintliga pannornas ålder (resp. 43 och 48 år) ej längre att anse som absolut driftsäker. Då ett haveri på en ångpanna, förutom det därav orsakade längre eller kortare driftsavbrottet, alltid medför oberäkneliga risker för den i närheten arbetande personalen, har jag ansett det nödvändigt att, trots de därmed förenade höga kostnaderna, föreslå en förnyelse av brukets ångcentral.

För utredningen har anlåtits ingenjörsfirman Hugo Theorell, Stockholm, som avgivit utlåtande över besiktning av den nuvarande anläggningen samt verkställt utredning om ny anläggning, båda dagtecknade den 20 augusti i år och härmed bifogade. Som av dessa framgår är den befintliga anläggningen behäftad med vissa skador, och någon absolut säkerhet att dessutom ej sådana dolda fel föreligga, vilka icke kunna upptäckas vid pannbesiktningarna, finnes icke. Med hänsyn till pannornas mycket höga ålder föreslås därför ett utbyte, vilket i betraktande av nu gällande långa leveranstider bör beslutas så skyndsamt som möjligt.

På basis av utredningen har ett program utarbetats och entreprenadhandlingar utsänts. Granskning av de inkomna anbuden har verkställts enligt den konsulterande firmans här även bifogade skrivelse av den 18 november 1946, vari till inköp föreslås en panna av AB Svenska Maskinverkens, Södertälje, konstruktion, till ett pris av kronor 203 000 fritt bruket, vilket pris inkluderar alla tillbehör och bimaskiner samt montage.

Till detta belopp kommer erforderliga byggnadskostnader. Härvid har det framstått som önskvärt att intet driftsavbrott för utbyte av pannan skulle behöva inträffa samt framför allt att den gamla pannanläggningen skulle få kvarstå som reserv för den nya, för vilket ändamål den anses kunna göra tjänst ännu en följd av år. Av denna anledning är för den nya ångpannan projekterad en fristående byggnad av tillräcklig storlek, så placerad att den befintliga skorstenen kan användas, men utan att byggnaden försämrar dagsljuset i någon av brukets arbetslokaler. Situationsplan nr 17922 över förslaget bifogas.

Denna anläggning är av ingenjörsfirma Blomgren & Co., Stockholm, enligt bifogad uppställning kostnadsberäknad till 70 000 kronor, i vilket pris ingår kostnad för själva byggnaden med ca 50 000 kronor och för kolgård, terrassering och vägar med ca 20 000 kronor. Sammanlagda kostnaden för projektet utgör sålunda kr. 273 000: —.

Vid omedelbar beställning kan anläggningen beräknas bli färdigställd och tagen i bruk under sommaren 1949.

Beträffande finansieringen finnes anledning att antaga att denna anläggning, liksom de tidigare av riksdagen beslutade anskaffningarna av limningsmaskin och kalender, kan bekostas ur de löpande anslagen från riksbanken, utan att dessa därför behöva höjas över nuvarande läge.

Tumba den 7 december 1946.

E. WAHREN.